

KATEDRA GERMANISTIKY
Posudek na magisterskou práci

Autor: Tomáš K R Á L Í K

Titul (česky/německy – anglicky):

Antroponyma ve městě Plzni v roce 1890
Anthroponyme in der Stadt Pilsen im Jahre 1890
Anthroponyms in the town of Pilsen in 1890

Konzultant: prof. PhDr. Libuše Spáčilová, Dr.

Hodnotící kritéria	% podíl na celkové	hodnocení 1,0–4
Téma:	10%	1
Metodologie:	25%	1
Vytvoření korpusu a jeho analýza:	25%	1
Použití odborné literatury:	15%	1
Struktura a forma:	15%	2
Bibliografický aparát:	10%	1,7
Celková známka před obhajobou:		1,22

Témata pro obhajobu, průběh obhajoby:

1. Diplomant použil při zpracování teoretické části mimo jiné monografie od Maxe Gottschalda a Konrada Kunze. O druhém autorovi píše, že *das Buch von Konrad Kunze eine verständliche Übersicht der Namenkunde darstellt* (s. 1). Je možné obě monografie srovnat a zhodnotit informace v nich poskytované (Gottschaldova kniha byla poprvé vydána v roce 1942, z roku 2006 pochází její 6. vydání)?
2. Jakou roli hrála v korpusu jména obsažená v církevních matrikách? Otázka směřuje k ukázce v příloze a k vysvětlení, proč byla tato do přílohy zařazena.
3. Lze najít souvislosti mezi dějinnými skutečnostmi či rozvojem města v minulosti a výskytem některých typů příjmení, resp. dá se výskyt některých tehdejších příjmení v Plzni mimojazykově vysvětlit?
4. Pozornost by si vyžadovala grafická adaptace příjmení českého či německého původu, o níž v práci není zmínka. Mám na mysli příjmení, jakými jsou např. *Krahl – Král, Lajbl, Schlais, Eingroš, Pospischil* apod. Dá se adaptace zobecnit a vyjádřit s použitím lingvistické terminologie? Diplomant se zmínil pouze o změnách u příjmení z osobních jmen (s. 47).
5. V předkládané práci je uvedeno, že domy se číslovaly od 17. století (pozn. 300, s. 66), a to s uvedením, že informace pochází od Konrada Kunze. Platilo to však i pro české země?
6. Dá se z některých příjmení poznat, že jejich nositelé byli židé?
7. Jak je to s původem některých slov, která se stala základem pro vznik příjmení? Jde např. o výrazy *šlajs* (s. 79), *tolar* nebo *pinta* (s. 80).

Cítí-li konzultant potřebu vyjádřit se k práci či k průběhu obhajoby verbálně, nechť tak prosím učiní zde (příp. na přiloženém archu)

Tomáš Králík předkládá magisterskou práci o 153 215 znacích (97 stran + 9 stran s přílohami obsahujícími seznam křestních jmen a příjmení s vyznačením původu a

uvedením počtu výskytů v analyzovaném korpusu), při jejímž zpracování použil jeden archivní pramen (sčítací operáty pro vnitřní město Plzeň z roku 1890) a 39 titulů odborné literatury. Již samotná příprava korpusu, při níž použil archivní pramen psaný kurentem, byla časově značně náročná a vyžadovala zběhlost ve čtení tohoto písma. Tuto úlohu zvládl diplomant velmi dobře. Pro analýzu určil 1261 antroponym. Práce se vyznačuje logickým členěním a pečlivým zpracováním. Diplomant se velmi dobře vypořádal se zpracováním teoretické části, která obsahuje všechny potřebné informace obecnějšího charakteru o antroponech a tvoří tak základ pro rozbor vlastního korpusu. Také samotná analýza antroponym je provedena spolehlivě. Velmi dobré je shrnutí rozboru křestních jmen na konci 5. kapitoly. Za zmínku stojí také fakt, že diplomant analyzoval velmi podrobně také příjmení vzniklá z přezdívek, nespokojil se s pouhým konstatováním, že šlo o přezdívkou prvního nositele, nýbrž pátral po zdroji přezdívky a na základě toho tato příjmení shlucoval do tematických skupin.

K předložené práci mám několik připomínek. První se týká závěrů třetí a čtvrté kapitoly, které v práci postrádám. Obě kapitoly by se zasloužily pár závěrečných vět. Druhá připomínka se týká některých jazykových, především gramatických nesrovnalostí:

- Je správný ekvivalent ke jménu *Alexander der Beschütze* (s. 14)?
- Singulár slova *jméno* zní *Name*, nikoli *Namen* (s. 9: ... *Namen ist*), podobně i v seznamu zkratk na s. 90
- Psaly se v 19. století názvy plzeňských ulic tak, jak je uvedeno v pozn. na s. 25 a 81: *Eisen Str.*, *Salz Str.* apod.?
- Pozor na některé gramatické jevy (např. *für jedem* na s. 20, *an die Straßen ... beschränkt*, s. 25, 81, *in Staatlichen Bezirksarchiv*, s. 25, *laut den Gesetzt*, s. 43 apod.).

Některé drobné nesrovnalosti se vyskytují i v seznamu použité odborné literatury. Jde o nejednotná uvádění počtu vydání u některých publikací (1. vydání – Vyd. 1; Aufl. 2 – 2. Auflage), v jednom případě je uveden úplný bibliografický údaj v pozn. pod čarou (pozn. 142), přičemž všude jinde je jen zkrácená citace. Tyto zmíněné skutečnosti však nejsou zásadního charakteru.

Na základě všech uvedených skutečností **doporučuji** magisterskou diplomovou práci Tomáše Králíka k obhajobě.

Podpis konzultanta (jen v tištěné verzi):